

Osobní kód:	Body:	Kontrola:
--------------------	--------------	------------------

Přijímací zkoušky do 1. ročníku GJK – humanitní část
1. kolo 2010 – 22.4.

Úkoly 1-12 vycházejí z první ukázky přiloženého textu (Claudio Magris). Přečtěte ho pečlivě a úkoly řešte přímo do zadání zakroužkováním písmene. Otázky označené hvězdičkou mají víc správných odpovědí.

1. Označte řádek, který nejlépe vystihuje žánrovou či stylovou podobu textu. (0 / 1 bod)

- A) Text je kapitolou z učebnice a převažují v něm výkladové pasáže.
- B) V textu převažují rysy publicistického stylu a je reportáží, která vyšla u příležitosti úmrtí Jana Keplera.
- C) Text odpovídá žánru eseje, objevují se v něm prvky uměleckého stylu, autor je však i odborně obeznámen s tématem.
- D) Text má výrazné rysy odborného stylu, čtenáři vysvětluje stěžejní rysy Keplerových vědeckých teorií a vyšel v populárně vědeckém časopise.

2*. Zaškrtněte tvrzení, která platí pro autora ukázky. (0 / 1 / 2 body)

- A) Autor je Keplerův současník.
- B) Autor byl Keplerovým přítelem a adresátem jeho dopisů.
- C) Autor přečetl Keplerův spis.
- D) Autor je vědec, který se stejně jako Kepler zabývá kondenzací sněhu.
- E) Autor věří v exaktnost.
- F) Autor je obeznámen s barokní literaturou.

3*. Co se v textu dovídáme o Janu Keplerovi. Označte to, co vyplývá z textu. (0 / 1 / 2 body)

- A) Zemřel v Praze.
- B) Byl ateista a alkoholik.
- C) Maloval obrazy.
- D) Nebyl stoupencem heliocentrické soustavy.
- E) Nekonečno pro něj představuje chaos.
- F) Zkoumal nulu a nekonečně malé veličiny

4. Co se v textu dovídáme o Keplerově spisu *Strena seu De Nive Sexangula*. Označte tvrzení, které vyplývá z textu.

- A) Byl napsán v Řezně. (0 / 1 bod)
- B) Potvrzuje, že tajemno souvisí s pověřčivostí.
- C) Zabývá se geometrickou podobou sněhových vloček.
- D) Kepler jej píše jako dárek příteli, a proto se v tomto spise vzdává vědeckých metod.

5. Klíčovým slovem textu je NICOTA. Který z následujících pojmů nejlépe vystihuje podstatu „nicoty“ obsažené v textu ?

- A) nemyslitelnost (0 / 1 bod)
- B) nesmyslnost
- C) nepostižitelnost
- D) abstraktnost
- E) nemajetnost

6. Označte řádek, který obsahuje osobní názor, hodnocení či interpretaci autora textu. (0 / 1 bod)

- A) „...při výčtu jednotlivých hypotéz, které pečlivě zkoumá a posléze zavrhuje, provádí různé dedukce a negace...”
- B) “...matematik nic nemá a nic nedostane...”
- C) „Jeho roztomilý spis o nicotě sněhu je však poznamenán krácením, rušením, popíráním, vylučováním, téměř jako by napodoboval rozpouštění sněhové vločky.”
- D) „Kepler byl stoupencem myšlenky, že sluneční soustava je svým způsobem středem kosmu, protivilo se mu nekonečno, které podle něho představuje chaos...”

7. Jeden ze závěrů, k nimž autor textu dospívá, je nedůvěra jeho současníků v exaktnost a matematizaci života. V čem podle autora tento postoj (exaktní, matematický, geometrický) selhává? Označte tvrzení, které vyplývá z textu. (0 / 2 body)

- A) Matematická (geometrická) přesnost úhlů a čar může zachytit pouze abstraktní věci, při popisu rozmanitosti přírody a konkrétních věcí selhává.
- B) Matematika nedává prostor tajemnu, protože jej považuje za výplod pověřivé mysli.
- C) Geometrie odráží božský původ stvořeného světa, v němž už dnes nikdo nevěří.
- D) Matematika se zabývá pouze zbytečnými věcmi.

8. Označte slovo, které je utvořeno stejným způsobem jako slovo *roztomilý*. (0 / 1 bod)

- A) divutvorný
- B) čarokrásný
- C) hodnověrný
- D) vynaložený

9. Označte řádek, jež uvádí česká synonyma, která nejlépe odpovídají významu slov kondenzuje (ř. 5) a hypotéz (ř.14). (0 / 1 bod)

- A) sráží se, předpokladů
- B) zkapalňuje se, teorií
- C) zhušťuje se, vzorců
- D) rozpadá se, tvrzení

10. Věta „...proč padající sníh kondenzuje do maličkých šestiúhlých vloček...” (ř. 5) je : (0 / 1 bod)

- A) hlavní
- B) vedlejší přívlastková
- C) vedlejší předmětná
- D) vedlejší příslovečného způsobu

11. Souvětí „ Kepler si chce objasnit.....králi.“ (ř. 13-16) obsahuje: (0 / 2 body)

- A) 4 věty hlavní a 4 vedlejší
- B) 5 vět hlavních a 4 vedlejší
- C) 3 věty hlavní a 5 vedlejších
- D) 4 věty hlavní a 6 vedlejších

12. Výraz vytvoření v tomtéž souvětí plní ve větě funkci:

(0 / 1 bod)

- A) jmenné části přísudku
- B) předmětu
- C) přívlastku
- D) doplňku

Úkoly 13-17 vycházejí z přiloženého básnického textu – ukázka č.2. Jeho autorem je Keplerův současník Francis Bacon – básník, filosof, vědec. I on se, podobně jako Jan Kepler, zabýval sněhem. Nezajímal ho však vzhled sněhových vloček, ale konzervační účinky sněhu. Přečtěte si báseň pečlivě a úkoly řešte přímo do zadání zakroužkováním písmene.

13. Rozhodněte, u kterého slovního spojení dochází k přenesení významu a současně se jedná metonymií.

(0 / 2 body)

Metafora (z řeckého μεταφέρειν – *metaférein*, *přenos*) je jazyková a rétorická konstrukce spočívající v přenášení významu na základě vnější nebo vnitřní (strukturální) podobnosti. Jedná se o přenášení významu původního pojmenování na jiný předmět. Metafora mohou využívat různých druhů podobnosti: týkající se tvaru nebo struktury (*zub pily*), týkající se rozsahu nebo množství (*kapka štěstí*), týkající se funkce (*hlava rodiny*), týkající se místa nebo polohy (*čelo postele*).

Od metafora se odlišuje **metonymie**, což je přenášení významu na základě jiné souvislosti než podobnosti, například přenášení významu podle původu nebo příčinnosti (například z autora na dílo, z činnosti na firmu atd.), přenášení z jednoho jevu na jiný vyskytující se typicky v jeho blízkosti (*udeřil hrom*), z nádoby na její obsah (*zajdeme na sklenku*), z části na celek (*nebyla tam ani noha*).

- A) *bublina je svět*
- B) *je pohroben*
- C) *maluje na vodu*
- D) *břímě smutku*
- E) *nejsme v své kůži*

14. Jaká vlastnost bubliny je nejdůležitější pro vytvoření alegorie „svět jako bublina“ ? Označte tvrzení, které vyplývá z textu.

(0 / 1 bod)

- A) kulatost
- B) průhlednost
- C) prchavost
- D) vlhkost

15. Označte řádek, který obsahuje verš, v němž se projevuje expresivní jazyk.

(0 / 1 bod)

- A) *Jen bublina je svět a člověk živ je, co bys pliv.*
- B) *Kdo z křehké smrtelnosti nemá strach, maluje na vodu či píše v prach.*
- C) *U dvora vřdycky povrchně se učí, jak šašek bučí.*
- D) *A je snad město, které v neřesti nejhorší nebylo by ze všech tří?*

16. Které z přísloví nejlépe vystihuje téma času obsažené v básni?

(0 / 1 bod)

- A) Čas jsou peníze.
- B) Všeho do času.
- C) Carpe diem (užívej dne)!
- D) Čas léčí všechny bolesti.

17. Která z následujících charakteristik nejlépe vystihuje podstatu života. Označte tvrzení, které vyplývá z textu. (0 / 2 body)

- A) Život je slzavé údolí, člověk je věčně nespokojený, protože nemůže nikdy naplnit své sny.
- B) Lidský život nemá žádný smysl, protože žijeme ve zkaženém světě.
- C) Lidský život je pomíjivý, člověk si uvědomuje svou smrtelnost.
- D) Lidský život je tragický, protože jej ovládá vrtkavá štěstěna a náhoda.

Následují úkoly již s texty bezprostředně nesouvisejí, ale týkají se historického a kulturního kontextu. Úkoly řešte přímo do zadání zakroužkováním písmene.

18. Jan Kepler pobýval v Praze na císařském dvoře. O kterého císaře se jednalo? (0 / 1 bod)

- A) Karel IV.
- B) Václav IV.
- C) Rudolf II.
- D) Ferdinand II.

19. Označte řádek, který obsahuje události spojované s dobou baroka. (0 / 2 body)

- A) třicetiletá válka, stavba hospitalu Kuks, spory katolíků a protestantů
- B) objevení Ameriky, dostavba katedrály sv. Víta, vydání první mluvnice českého jazyka
- C) zrušení nevolnictví, položení základního kamene Národního divadla, americká válka za nezávislost
- D) rozpad Rakouska-Uherska, rozpad Československa, zavedení povinné školní docházky

20*. Z následujících charakteristik vyberte ty, které nejsou typické pro barokní umění a jejich písmena vypište do připraveného řádku.

- A) důraz na monumentalitu (0/ 1/ 2 body)
- B) důraz na citovost, dramatičnost
- C) důraz na iluzívnost
- D) návrat k antické architektuře
- E) lomený oblouk
- F) geometričnost – přímky a trojúhelníky
- G) průniky elips
- H) zdobnost a ornamentálnost

.....

21*. Některé z vyjmenovaných rysů se objevují u uměleckých děl na přiložených obrázcích . Do připraveného řádku napište písmena těch obrázků, které reprezentují barokní umění.

(0 / 1 / 2 body)

.....